

Vážení příznivci starých odrůd ovocných stromů

S potěšením mohu konstatovat, jedna etapa našeho úsilí o záchranu starých odrůd je dokončena. Dne 25.5. 2016 byl odeslán z ÚKZÚZ Brno na MZe ČR návrh vyhlášky, která určuje, které odrůdy bude možné uvádět do oběhu po 1.1.2017 (=školkaři je budou moci množit v neomezeném množství).

Ze záchranných sortimentů je zde obsaženo:

- 67 odrůd hrušní a dalších 6 odrůd jsou registrované (mohou se též neomezeně množit)
- 141 odrůd jablek a další 2 odrůdy jsou vedeny jako registrované
- 47 odrůd třešní a dalších 8 odrůd je vedeno jako registrované
- 17 odrůd višní a další 1 odrůda je vedena jako registrovaná
- 19 odrůd slivoní a dalších 23 odrůd je vedeno jako registrované
- 21 odrůd meruněk a dalších 12 odrůd je vedeno jako registrované

Mnoho desítek odrůd mohlo být zařazeno do této vyhlášky pouze díky tomu že se podařilo v relativně krátké době od srpna 2015 do dubna 2016 zpracovat technické dotazníky, které se stanou jejich úředně uznaným popisem.

Dalším významným počinem, který se aktuálně připravuje v rámci novelizace zákona č. 219/2003 Sb., je nová právní úprava uvádění do oběhu za účelem zachování genetické rozmanitosti. Dle tohoto paragrafu, pokud bude v parlamentu takto zákon schválen, bude možné vyrábět v limitovaném množství 100ks výpěstků na školkařský závod všechny ostatní odrůdy záchranných sortimentů. Popis takto množené odrůdy bude povinen školkařský závod předložit na vyzvání a v rozsahu technického dotazníku pro úředně uznaný popis.

Pokud bude schválena navrhovaná právní úprava a vydána připravená doprovodná vyhláška, bude to znamenat významnou změnu pro zlepšení dostupnosti mnoha starých odrůd.

Závěrem bych chtěl velmi poděkovat za spolupráci na řešení tohoto významného problému Českému svazu ochránců přírody (ČSOP), Ovocnářské unii České republiky (OU ČR), Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR), Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (ÚKZÚZ), Ministerstvu zemědělství České republiky (MZe ČR), Ministerstvu životního prostředí České republiky (MŽP ČR), autorům popisů a fotodokumentace v technických dotaznících a mnoha sponzorům.

Díky dobré vůli na všech těchto stranách se podařilo připravit řešení tohoto technického a administrativního problému. Je to řešení, které pokrývá zájmy i povinnosti všech dotčených stran.

Nyní nezbyvá než doufat, že pracně připravené řešení vejde do života a bude dlouhá léta pomáhat oživit staré odrůdy.

S přáním hojné úrody a velké radosti z ní

V Ostrově 31.5. 2016

Ing. Martin Lípa

Přehled financování úředně uznaných popisů starých odrůd

zdroj	částka	počet popisů	administrativně zajistil
příspěvek AOPK ČR	96 940,00 Kč	72	Kancelář ÚVR ČSOP
Příspěvek z programu Ochrana Biodiversity	78 100,00 Kč	72	Dům ochránců přírody v Praze - ZO ČSOP
příspěvek Karlovarského kraje	20 000,00 Kč	40	EC Meluzína RCAB
sponsorské příspěvky 2015-2016	49 400,00 Kč	116	EC Meluzína RCAB
celkem	244 440,00 Kč	300	

Osudy jednotlivě zmíněných odrůd individuálními sponzory

Odrůdy třešní:

Růžovka - zařazena mezi odrůdy množené k uchování genetické rozmanitosti

Medovka - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Žalanka - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Odrůdy jableň:

Kamýcké - zařazena mezi odrůdy množené k uchování genetické rozmanitosti

Hetlina - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Gascoyneho - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Průsvitné letní - registrovaná odrůda

Kralické - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Košíkové - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Lebelovo - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Hájkova reneta - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Punčové - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Grávštýnské - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Lužická muškátová reneta - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Strýmka - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Chebský zelenáč - zařazena mezi odrůdy množené k uchování genetické rozmanitosti

Plnič košů, Platič úroků - jedná se zřejmě o synonyma pro jiné odrůdy, ale nepodařilo se je ztotožnit

Odrůdy hrušní:

Jakubka česká - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Krvavka velká - zařazena mezi odrůdy s úředně uznaným popisem

Černá moruše

- z hlediska zákonné úpravy není považována za ovocný druh, a proto se jí celá akce netýkala (je množena jako okrasný druh v jiném režimu, který se nemění)

Proba závěrem se týká chybějící obrazové dokumentace k některým odrůdám:

- meruňky: BOŘETICKÁ, HÁJEK, CHUŤOVKA KRAJOVÁ, ŽIDLOCHOVICKÁ

- slivoně: AUERBACHERSKÁ

- třešně: MRAMOROVANA CHRUPKA, BADACSONSKÁ

- jableň: HAWTHORDENSKÉ ČERVENÉ Štěpánovo z Barchovic, Nebílovský sklenáč, Chodské, Kamýcké

- hrušně: CÍSAŘSKÁ LETNÍ, FAJFKA

Pokud by jste měli fotografii, nebo věděli o obrázku v pomologii, na www, v časopise pošlete mi jej prosím na e-mail: ec.meluzina@volny.cz

Díky předem

V Ostrově 31.5. 2016

Ing. Martin Lípa